

विश्व भर में सबसे ज्यादा पढ़ा जाने वाला

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

दिल्ली, हिमाचल, हरियाणा, पंजाब, उत्तर प्रदेश, उत्तराखण्ड से प्रसारित।

Wednesday, 11 March 2026

Punjabi National Daily

Qaumi Patrika NO.1

ਨਵੀ ਦਿੱਲੀ: ਬੁੱਧਵਾਰ 11 ਮਾਰਚ 2026, 26 ਵੱਗਣ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੀਮਤ 555 (ਸਵੇ-12) ਮੁੱਲ 3.00 ਰੁਪਏ

VISIT: www.qaumipatrika.org Email: qpatrika@gmail.com

R.N.I. No. 39272/81-

ਸੰਪਾਦਕ - ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ -

ਸਾਲ - 44, ਅੰਕ 125.

qpatrika@gmail.com ਫੋਨ : 9971359517 www.qaumipatrika.org

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਯਕੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ! ਹਾਂ, ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਦਾ ਹੈ - ਪਰ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 97% ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ

ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੀ
ਹਰ ਔਰਤ ਨੂੰ
₹1,000
ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ

ਐਸ.ਸੀ. ਵਰਗ
ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ
₹1,500
ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ

“ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਹਿਲਾ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। “ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਜਨਾ” ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਅਤ ਸਾਫ਼ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਰ ਗਰੰਟੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੱਧੀ ਆਬਾਦੀ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਵੇਗਾ। ”

ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ

ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਚਾਰ ਸਾਲ, ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ

ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿਭਾਗ, ਪੰਜਾਬ

ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਮੋਹਲ 94632-56909

ਘਰ ਵਿਛਲੇ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਮੁਰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਅੱਜ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਮ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਅਲੀਪੋ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਰਕਿਉ ਲੱਗ ਜਾਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਨਾਊਸਮੈਂਟ ਸੁਣਾਇਆ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਸਹਿਜ-ਸੁਆਹ ਤੜਕ ਸ਼ਬਦ ਨਿੱਕਲੇ, 'ਸ਼ੁਕਰ ਐ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ, ਆਪਣਾ ਮੁਰਮਤ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਅੱਜ ਨਿੱਬੜ ਗਿਆ'।

ਵਿਚ ਕਰੋ ਮੇਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਅੱਲੇ ਜ਼ਖਮ ਨੂੰ ਛੇੜ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਬੋਲਿਆ, 'ਸਰਦਾਰ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਸ਼ੁਕਰ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹੋ ਕਿ ਕਰਕਿਉ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਮੁਰਮਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਿੱਬੜ ਗਿਆ ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਸ ਕਰਕਿਉ ਨੇ ਨਵਾਂ ਹੀ ਡਿੱਕਰ ਪੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਸੀਂ ਕੱਲ੍ਹ ਫੇਰ ਨਵਾਂ ਕੰਮ ਲੱਭਣਾ ਸੀ, ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗੇ? ਅਸੀਂ ਜੋ ਦਿਨੇ ਕਮਾਈਏ, ਓਸੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਬਾਦ ਨੂੰ ਟੱਬਰ ਦਾ ਖਿੱਡ ਭਰਦੇ।' ਜਿਸ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੀ ਨਾ ਲੱਗੇ ਓਦਣ ਟੱਬਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਝੋਰਾ ਖਾ ਲੈਂਦੇ। ਹੁਣ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਇਹ ਚੰਦਰਾ ਕਰਕਿਉ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਭੁੱਖੇ ਮਾਰੂਗਾ? ਉਸ ਵਿਚਾਰੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੇ ਦੁਖੀ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਹੁਕਾਂ

ਆਲੂਣਾ

ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਪਿੱਛੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੋਂ ਮੁੜੇ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਢਾਂਚ ਕੇ ਨਵੇਂ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ ਕੋਠੀ ਬਣਾਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੁੱਢੀ ਮਾਂ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਜੋ ਕਿ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਢਹਿਣ ਦਾ ਦੁੱਖ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਇਆ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੁਣ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਮਰਿਆਂ ਦੀ ਕੋਠੀ ਉਸਰ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵਰਗਾ ਸਕੂਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਕੋਠੀ ਦੇ ਬੰਦ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ

ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਅੰਦਰ ਬੈਠੀ ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਬਾਹਰਵਾਰ ਏਧਰ-ਓਧਰ ਉੱਡ ਰਹੀ ਇੱਕ ਚਿੜੀ 'ਤੇ ਪਈ ਜੋ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਸਥਾਤ 'ਚ ਆਲੂਣਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰਹਿ ਰਹੀ ਸੀ। ਕੋਠੀ ਬਣਨ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਸਥਾਤ ਦੀ ਢਹਿ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਚਿੜੀ ਦਾ ਆਲੂਣਾ ਵੀ। ਚਿੜੀ ਹੁਣ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਵਾਲੀ ਕੋਠੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਜੜੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਦਲੀਪ ਕੌਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਕੋਠੀ ਬਣਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਤੇ ਉਸ ਚਿੜੀ ਦੇ ਘਰ ਉਜੜਨ ਦਾ ਦੁੱਖ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ।

ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ 98155-77574

ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ

ਸੁਪਨੇ ਵਿਚ ਕੱਲ੍ਹ ਰਾਤੀ ਮੈਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਭੁਝ ਸੋਝ ਮਿਲੇ। ਵੇਖੋ ਖੋਲ੍ਹੇ ਦਰਾਜ ਤਾਂ ਵਿਚੋ ਨਕਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮਿਲੇ। ਸਿਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਭਾਰੀ ਉੱਪਰੋਂ ਸ਼ਰਿ ਸਰਕਾਰੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ, ਖੁਦਕਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਪਰਤ ਖੜੀ ਜ਼ਖ਼ਮ ਮਿਲੇ। ਰੱਬ ਜਾਣੇ ਭਗਵਾਣ ਤੇ ਅੱਲਾ ਦਾ ਹੁਣ ਹਾਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਮਿੱਠੇ ਤੇ ਮਸਜਿਦ ਦੋਹਾਂ 'ਚੋ ਮਾਰੂ ਸ਼ਸਤਰ ਤੇਜ਼ ਮਿਲੇ।

ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਾਣੀਆ 09013510023

ਲਹਿਰ ਉੱਠ ਰਹੀ ਹੈ, ਹਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇ, ਮੇਰੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਨਾ-ਖੁਦਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇ। ਮਸਲੇ ਗਏ ਫੁੱਲ, ਸਤਾਈਆਂ ਜੋ ਕਲੀਆਂ, ਬਚੇਗਾ ਨਾ ਮਾਈ ਫ਼ਿਜ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇ। ਸੋਚਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕਾਂ ਕੋਈ ਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ, ਇਹ ਮੁਨੀਸਿਫ਼ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇ ਸਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇ। ਬੜਾ ਸੁਖਦਾ ਹੈ ਸੁਖਿੰਦਰ ਬੜਾ, ਸੋਝਾਂ ਇਹ ਕਿਸ਼ਤੀ ਵਫ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦੇ।

ਤੇਜਵਿੰਦਰ 95010-22547

ਭਟਕਣ ਵਾਲੇ ਰਾਹੀਂ ਪੈਰ ਟਿਕਾਇਓ ਨਾ। ਚੋਗਾ ਪਾਉਣ ਸਿਕਰੀ ਕੁੜੀਓ ਖਾਇਓ ਨਾ। ਜਿਹੜਾ ਘੋਰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਰਗਾ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਐਸਾ ਮੁਖੰਬਰ, ਗੀਤ ਕਿਸੇ ਦਾ ਗਾਇਓ ਨਾ। ਮੇਲੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਰੱਖਣ ਜੋ, ਬਹਿਰੂਪੀਏ ਨੇ, ਲਾਲਚ ਲੱਖਾਂ ਦੇਣ ਵਾਪਾਇਓ ਨਾ। ਜਿੱਥੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇ ਮੁਕਤਾ ਸ਼ਾਮ ਢਲੇ, ਐਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਗਰਾਈ ਫੇਰਾ ਪਾਇਓ ਨਾ। ਮਾਪੇ ਆਪਣਾ ਪਲ-ਪਲ ਵਾਰਨ ਬੋਝੇ ਤੋਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਹੋਰ ਤਰਾਇਓ ਨਾ।

ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ 'ਜਟਾਣਾ'

ਰੰਗ ਬਰੰਗੇ ਫੁੱਲਾਂ ਕਾਰਨ ਬਾਗ਼ 'ਚ ਖੁਸ਼ਬੂ ਮਹਿਕਾਂ ਨੱਠਣ। ਕੁਝ ਫੁੱਲ, ਝੂਠੇ ਮਾਟ ਗੜ੍ਹੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਹਿਮਾ ਦੋਸਣ। ਵੇਸ਼ਾ ਸੀ ਉਸ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕਰਤੋ, ਝਾੜੇ ਖਾਏ ਪਹਿੰਚਿਆਂ ਦੇ, ਝੜਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹ ਬਣੇ 'ਸੁਰਦਰਸ਼ਨ' ਪੁੰਜ ਹੋਏ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਕੱਟਣ। ਜਿਸ ਵਿਚਕੇ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਪਿੱਛੇ, ਜਿੱਥੇ ਖਾਏ ਖੱਬੜ ਭੰਡੇ, ਅਜੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ 'ਬਾਲ' ਸਮਝਕੇ, ਆ ਜਾਂਦਾ ਮੇਰੇ ਪੁਰੇ ਰੱਸਣ। ਮਾਨਵਤਾ ਤੇ ਗੁਲਮ ਕਰੇ ਜੇ, ਗੁਰਪਾਮਾ ਨੂੰ ਤੁਹਿਸ-ਨਹਿਸ ਜੇ, ਇਹ ਕਰਤੂਤਾਂ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਭੁਝ, ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਪੱਕੇ ਲੱਛਣ। ਸੱਪ ਬਹਿੰਦੇ ਮੱਲ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ, ਸਿਰ ਦੀ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਕਹਿਰ ਦਿਖਾਵਣ, ਪਰ ਪਠਜਾ ਦਾ ਖੁਲ-ਪਸੀਨਾ, ਆਇਆ ਸਮਝੇ ਜਿਰੀਆਂ ਨੱਪਣ। ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦੇ ਘੋਲਿਆਂ, ਜਦ ਰੱਬ ਮੈਨੂੰ ਲਾਜ਼ ਬਣਾਇਆ, ਬਹੁਇਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਆ ਜਾਣਾ, ਵੇਖ ਮੇਰੇ ਨੂੰ ਖਿੜ ਖਿੜ ਹੱਸਣ। ਸੱਚੇ-ਮੱਲ ਕਦੇ ਨਾ ਹਾਰਦੇ, ਦੁੱਖ ਦਹੀ ਖਿਊ ਖਾਂਦੇ ਖੱਖਣ, 'ਫੇਰੂਮਾਨ' ਉਸਤਾਦਾਂ ਦੀ, ਵਿਚ ਆਖਦੇ ਲੱਜ-ਪੱਤ ਰੱਖਣ।

ਡਾ. ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਫੇਰੂਮਾਨ, 95309-58070

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ 'ਚ ਸੁਰਜੀਤ ਖਾਤਰ

ਵੀਨਾ ਭਾਰੀਆ 09013510023

ਜੂਨੀਅਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਹਜ਼ਮਾਤੀ ਅਤੇ ਸਿੱਤਰ ਸਰਗਰਮ ਸਨ। ਇਉਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਹ ਸਿੱਧਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਉਹ ਰੂਹ ਹੋ ਕੇ ਗੁਜ਼ਰੇ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪਾਸ ਵਾਂਗ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੁਰ ਬਹੁਤ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਬੋਧ ਵਿਚ ਘੁਲ-ਮਿਲ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਇਕ ਡੂੰਘੀ ਮਾਨਵੀ ਵਿਸ਼ਵੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਾਤਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਉੱਚ-ਦਰਦ ਤਾਂ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਉੱਠਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵੀ ਉੱਥੇ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਪਾਤਰ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਗੀਤਾਂ ਅਤੇ ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਨੇੜਲੀ ਰੂਪਮਾਨ ਕੀਤੀ ਫ਼ੋਹ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਣ ਦੇ ਲਈ ਹੌਸਲਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਮਹਿਜ਼ ਇਕ ਸਰਾਪ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਪਾਤਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਹੱਥੋਂ ਭਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਹੌਸਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਵਿਤਾ ਉਲਝੇ, ਉਦਾਸ ਮਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਝਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਿੱਟੀ ਬੂਟੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਨੂੰ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪਾਤਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮਨ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਬੰਧੀ ਪਾਤਰ ਖੁਦ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜਿਸ ਮਾਰਚ 'ਚ ਪਲੇ ਤੇ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੀ ਹਵਾ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਚੀ ਤੇ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਇਹ ਅਮੀਤ ਧਾਰਾ ਪਾਤਰ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਰਚੀ ਹੋਈ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਤਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਉੱਥੇ ਮੇਰਾ ਦੁੱਖ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਪਾਤਰ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਤਰ ਦੇ ਲਈ ਰਚਨਾ ਕਰਨੀ ਇਕ ਇਬਾਦਤ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਅਜਾਬ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਾਤਰ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸੂਰੀ ਮਤ ਦਾ ਨੇੜੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਪਾਤਰ ਆਪ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਧੇ ਵਿਚ ਮੇਰੇ ਮਨ ਉੱਪਰ ਬਾਣੀ ਬਲਵੰਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਉਹ ਗਲਬ ਅਤੇ ਇਕਬਾਲ ਦੀ ਸਾਇਰੀ ਤੋਂ ਵੀ ਖੁਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ 'ਚੋਂ ਬਾਣਾ, ਹਰਭਜਨ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਥੇ ਪੰਜ ਸਦ੍ਰੋਣੀ

ਸੁਰਜੀਤ ਖਾਤਰ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ/ਗ਼ਜ਼ਲਾਂ 'ਚੋਂ 'ਜਿੰਦਗੀ ਦੀ ਫੋਹ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਫੋਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਹੌਸਲਾ ਤੇ ਤਾਕਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ...

ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਾਤਰ ਆਪਣੇ ਦੋਹੇ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਅਭਿਜਾ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਲੇਖਕ ਵਖਰਾ ਹੋ ਕੇ ਚਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਪਾਤਰ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਸਮਾਜ ਉੱਪਰ ਇਕ ਪੱਥਾ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ।

ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਤਾਂ ਹੱਥਾਂ ਜੰਗਰਾ ਕਿਵੇਂ, ਰੁਪ ਹਿਰਾ ਤਾਂ ਸਮੁੰਦਰ ਨੀ ਕਹਿਣਗੇ। ਗੀਤ ਦੀ ਮੌਤ ਇਸ ਰਾਤ ਜੇ ਹੋ ਗਈ, ਮੇਰੇ ਸਿੱਟਾ ਮੇਰੇ ਭਾਰ ਕਿੱਥੇ ਸਹਿਣਗੇ।

ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਕਵਿਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾ ਰਹੇ ਨ। ਲੋਕ ਕਵਿਤਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾ ਰਹੇ ਨ ਜਾਂ ਕਵਿਤਾ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ? ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਵਿਤਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਥਾਂ ਦੇਵੇਗੀ ਤਾਂ ਲੋਕ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਥਾਂ ਦੇਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਆਮ ਕਰਕੇ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਚਰਚਾ ਕਰ ਕੇ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਇਹ ਪਾਤਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੀ ਦਰਸ਼ਨ। ਪਰ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਪਾਤਰ ਦੀ ਗ਼ਜ਼ਲ ਉਪਲਬਧੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਧੋ-ਪੱਧੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਕਵਿਤਾਵਾਂ

ਆ ਨਿਰਮੋਹੀਏ ਰੁੱਤੇ

ਅਰਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 98155-02081

ਆ ਨਿਰਮੋਹੀਏ ਰੁੱਤੇ ਤੇਰੇ ਅੰਬਰੇਨ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਭਰਾ ਸੁਹਣੇ ਸੁਹਣੇ ਸੁਪਨੇ ਜੜ ਕੇ ਚੱਲ ਤੇਰਾ ਸ਼ਿਗਰ ਕਰਾ। ਕਿੰਨੇ ਕੋਠੇ ਨਿੱਤ ਘਲਾਵੇ ਤੂੰ ਚਾਵਾਂ ਦੇ ਰਾਹਾਂ ਲਈ ਭਰ ਕੇ ਕਿੰਨੀ ਪੀੜ, ਹਵਾਵਾਂ ਤੇਰੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਾਂ ਲਈ ਚਾਵਾਂ ਤੇ ਸਾਵਾਂ ਦੀ ਪੀੜਾ ਕਿਸ ਗੀਰਾ ਚੋਂ ਪਾਰ ਕਰਾ... ਹਰ ਸੁਪਨੇ ਦੇ ਲੱਖੀਂ ਹਰਦਮ ਵਾਉਂਦੀ ਰਹੇ ਉਡੀਕਾਂ ਹੀ ਮਨ ਦੀ ਕੁਲੀ ਮੁਖਮਲ ਤੇ ਪਾਵੇਂ ਦਰਦਾ ਦੀਆਂ ਲੀਕਾਂ ਹੀ ਆ ਦਰਦਾ ਚੋਂ ਜਿਸੇ ਅੰਬਰੂ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਹੀ ਵਾਰ ਧਰਾ...

ਨਜ਼ਰ ਅਸਾਡੀ ਵਿਚ ਭਰਦੀ ਦੇ ਸੋਹ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪੈਮਾਨੇ ਕਿੱਥੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਪੱਲ ਵਿਚ ਉਹੀ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਬੋਗਾਨੇ ਕਿਉਂ ਖੁਦ ਪਰਦੇਸੀ ਹੋ ਬੈਠਾ ਮਨ ਤੇਰੇ ਉੱਤੇ ਨਿਸਾਰ ਕਰਾ... ਆ ਨਿਰਮੋਹੀਏ ਰੁੱਤੇ ਤੇਰੇ ਅੰਬਰੇਨ ਵਿਚ ਪਿਆਰ ਭਰਾ ਸੁਹਣੇ ਸੁਹਣੇ ਸੁਪਨੇ ਜੜ ਕੇ ਚੱਲ ਤੇਰਾ ਸ਼ਿਗਰ ਕਰਾ।

ਭਰਦਾ ਹਾਂ

ਹਾਂ ਲਛਮੀ, ਹਰਭਣ ਤੇ ਕਲਮਾਂ ਦਾ ਵਾਰਿਸ, ਮੈਂ ਹੁਣ ਵੀ, ਪਰ ਰਾਇਆਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਕਿੱਸੇ ਤੋਂ ਭਰਦਾ ਹਾਂ। ਮਹਿਰਮ ਦਾ ਮੁਹਾਰਾ ਨੂੰ ਸੋਝਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਹੈ ਪੱਕਾ, ਮੈਂ ਪੁੰਨੂੰ ਹਾਂ, ਪਰ ਸੰਜੀ ਦੀ ਭਟਕਣ ਤੋਂ ਭਰਦਾ ਹਾਂ। ਅਵਾਰਾ ਪਤੰਗਾਂ ਹਾਂ, ਪਰ ਸੋਹ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਲੋਅ ਹਾਂ, ਹੁਣ ਮੁੰਦਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਜਲਦ ਤੋਂ ਭਰਦਾ ਹਾਂ। ਨਾ ਭਰਦਾ ਹਾਂ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ, ਨਾ ਭਰਦਾ ਫ਼ਿਜ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ, ਮੈਂ ਬੁਝਦਿਲ, ਮੈਂ ਕਾਇਰ, ਬਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਭਰਦਾ ਹਾਂ।

ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਘੂ 95011-05656

ਨੁਕਸਾਨ

'ਬੇ' ਟਾਈਮ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਟਿਊਸ਼ਨ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਚਲਾ ਜਾਵੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕ ਫੁੱਟੀ ਕਰਕੇ ਤੇਰੀ ਪ੍ਰਾਈ ਦੀ ਕਿੱਨਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਅੱਠਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੀਰੂ ਫੋਨ ਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਨਹਿਰਿਏ ਦੇ ਸੁਕਰਬੂ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਵਟਸਾਪ 'ਤੇ ਸੁਨੇਹੇ ਪੋਸਟ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਮਿਨੀ ਕਹਾਣੀ

ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਈ। ਅਜਿਹੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੇ ਡਿਕਾਰ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਕਿਵੇਂ ਵੱਡੀ ਬਣੇ? ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਸੁਧਾਰ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਜਾਗਰੂਕੀ ਆਵੇ? ਇਹ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਨਹੀਂ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਿਬਾਂ ਲਈ ਵੱਡੇ ਸਵਾਲ ਹਨ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਵੱਡੀ ਵੰਗਾਰ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਭ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪੈ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਬੱਚੇ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਡੇਰੇਵਾਦੀ ਪਾਸਰ ਤੇ ਪੁਚਾਰ ਦਾ ਪਰਚਮ ਲਹਿਰਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਬੌਧਿਕ ਕੰਗਾਲੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਸਾਡਾ ਮੰਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਹੈ, ਉਹ ਦਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹੈ। ਅਪੋ ਵਿਚ ਤੇ ਘਰਾ ਵਿਚ ਹੀ ਘੁਲ-ਘੁਲ ਕੇ ਮਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਮੁਕੰਮਲ ਖ਼ਲਾਅ ਹੈ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਜੂਨੀਅਰਾਂ ਕੋਲ ਅੰਧੇਰੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੀ ਕੋਈ ਗੀ ਹੈ। ਜੇ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਤ ਦੇ ਡੰਡਲ ਵਿਚ ਹੈ। ਕਿਸਾਨੀ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕੋਈ ਪੱਟੀਦਾਰ ਦੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇ ਘੋਲੇ ਤੇ ਇਹ ਵੱਡੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗਿਣਤਾਕਰ ਫ਼ਰਕ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਗੁਣਾਤਮਿਕ ਫ਼ਰਕ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਨਿਧਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਤੇ ਵਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਵੇਂ ਉਚਾਰ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਮੰਚ ਉੱਭਰਦੇ ਹਨ। 'ਜਿਵੇਂ ਆਸਾ ਮੰਚ ਰਿਹਾ' ਦਾ ਗਾ ਕੱਲ ਕੋਲ ਹੋਸਲੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਚਾਹ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਇਸ ਕੱਦਵਾਰ ਤੇ ਬਹੁਗਰਾ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੀ ਹੱਲਾਸ਼ੇਰੀ ਤੇ ਕਾਰਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੰਗੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸੁਪਨੇ ਸਿਰ ਜੋੜ ਕੇ ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਇਸ ਸੀਤੀ ਸੀਤੀ ਉਮਰ ਡੇਰਾ ਹਰੇ ਵੱਲ ਵਰਗੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੀ ਕਸ਼ਕ ਦਾ ਸੱਚਾ ਸੁਹੱਰਾ ਹੈ।

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਚੌਹਲ

90565-26703

ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਕਾਂਗ 82888-54536

ਜਿੰਦਰ ਨੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਰਾਹੀਂ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਰਾਹੀਂ ਆਖਰੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦਾ ਸੁਚੱਜਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਉੱਤੇ ਮੁਰਬਾ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਐਕੜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ...

ਅਜੇ ਇਹ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਦਾ ਸਫ਼ਲ ਰਚੇਤਾ ਜਿੰਦਰ

ਵਰਤਮਾਨ ਉਦਾਰੀਕਰਨ, ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਸਵੈ ਚਿੰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਜਾਏ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਨੀਤੀ ਧਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਪੁੰਜੀ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਿਹ ਕਰਨ ਦੀ ਹੋੜ ਵੱਲ ਵਧੇ ਰੁਚਿਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿਚ ਈਰਸ਼ਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਨੀਤੀ ਕਾਰਨ ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਮਾਨਵੀ ਵਰਤਾਰਾ ਅਮਾਨਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਫਿਸ਼ਤੇ-ਨਾਤੇ, ਸੋਹ ਪਿਆਰ, ਪੁਰਾਤਨ ਰਸਮਾਂ ਰਿਵਾਜ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜ-ਸੰਭਿਆਚਾਰਕ ਢਾਂਚਾ ਪੁਰਾਤਨ ਕਰ ਕੇ ਪੱਛਮ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਮਾਜ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਇਸਤੀਗਰਿਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਚਕਾ-ਚੋਰ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿਚ ਜਿੰਦਰ ਉਲਝ ਰਹਿੰਦਾਰ ਪਾਲ ਸਪੁੱਤਰ ਚਾਨਣ ਰਾਮ ਸਪੁੱਤਰ ਗੰਗਾ ਰਾਮ ਪੁੱਤਰ ਰੋੜਾ (ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ ਅੰਸ਼) ਸਿਰਫ਼ ਆਤਮ-ਮੰਥਨ/ਸਵੈ ਚਿੰਤਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਆਤਮ-ਚਿੰਤਨ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ-ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮਾਹਟਮੇਜ਼ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਨਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਹਿਤ ਸਾਧਨਾ ਦੌਰਾਨ ਕਹਾਣੀ, ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪੁੰਜ ਵਧੇਰੇ ਸਫ਼ਲਤਾ ਇਕ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਵਜੋਂ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਵਰਤਮਾਨ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਦੌਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਪੁਰਾਤਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚਲਾ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵੱਖਰੇ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਮਾਨਸਿਕ ਤਨਾਅ ਅਤੇ ਇਹ ਦੂਸਰੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਕਾਰਨ ਹਰੇਕ ਬੱਚਾ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਾਂਗ ਜਾਪਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, 'ਕੰਪਿਊਟਰ ਯੁੱਗ ਦਾ ਬੱਚਾ, ਮੈਂ ਨੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਅਗਾਂਹ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਜੇ ਨੌਂ ਕੁ ਸਾਲ ਦਾ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਕੁ ਮੈਨੂੰ ਆਮਦੇ ਵਾਈਨਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਪਤਾ ਸੀ, ਓਨਾ ਇਹਨੂੰ ਹੁਣ ਤੇ ਪਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇ। (ਪੰਨਾ 7)। ਜਿੰਦਰ ਨੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੱਚ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਮ

ਲਿਖਣਾ ਬਹੁਤ ਕਠਿਨ ਹੈ। ਗਵਿੰਦਰ ਨਾਥ ਟੈਗੋਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦਾ ਹੋਇਆ ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਤਮ-ਕਥਾ ਜਾਂ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਨਾ ਤਾਂ ਇਤਨਾ ਸੱਤਵਾਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਇਤਨਾ ਬਹਾਦਰ ਹਾਂ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਇਕ ਅਤਮ-ਕਥਾ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਲੇਖਕ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹਾਨ/ਬਹਾਦਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦਾ ਨੇੜਾ ਸੱਚ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਇਸਤੀਗਰਿਹ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮਹਾਬਿਰਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਮਨੋਦਸ਼ਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ 'ਤੇ ਬਲ ਲਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰੁਚੀ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਆਪਣੇ ਅਰਥਿਕ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਾ ਵਿਗੜਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੀ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਸੁਨਿਆਏ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚੋਂ ਪੈਸੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ, ਛੱਡੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਪਿਆ ਘਾਟਾ ਅਤੇ ਨਕੋਰ ਦੀ ਡੋਅਰੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਦਾ ਰਾਜ ਨਾ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਹੋਏ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਰਤਮਾਨ ਦੌਰ ਵਿਚ ਪਨਾਹੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਘੁੰਮਣ ਦੇ ਯਥਾਰਥ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਲੀਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦੌਰ ਦਾ ਨੇੜਾ ਸੱਚ ਰੂਪਮਾਨ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵ ਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚਕਾਲੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲੜੀਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਕੁਝ ਅਧਿਆਇ (ਰੂਪਾ ਕੰਡਾ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ਚਲ ਖੁਸ਼ਰੋ ਘਰ ਆਪਣੇ, ਕੁਝ ਪਿੱਛ ਬਾਰੇ, ਨਵਾਂ ਘਰ ਨਵੇਂ ਲੋਕ, ਨੂਰਮਹਿਲ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ, ਕੁਕੜੀ ਦੀ ਸ਼ਾਮਤ ਆਈ, ਪਹਿਲੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਨਵਾਂ ਸ਼ੌਕ, ਗੱਡੀ ਲਈ ਲੱਖੀ, ਝਾਫਾ ਖੁਲਿਆ, ਬੀਬੀ ਬਨਾਮ ਝਾਫੀ, ਕਾਲਜ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਾਲ, ਬੱਕਰੀ ਵਾਲਾ ਝਾਫੀ, ਜ਼ਿੰਦਰ, ਰਹੀਮਪੁਲ ਤੇ ਤਾਜਮਹਲ, ਕਾਲਜ 'ਚ ਆਖਰੀ ਦਿਨ, ਇਕ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਕੰਮ, ਪੰਜ ਦਿਨ, ਪੰਜ ਮੌਤਾਂ, ਪੰਜ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ, ਕੁੜੀ ਚੁੱਠੇ ਨਾਲੋਂ ਸੋਹਣੀ ਐ, ਚੋਬਰੇ ਵਾਲੀ ਕੈਂਦ) ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਸਤੁਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਪਾਤਰ ਨੂੰ ਇਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅੰਤ ਤੇ ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਦਰ ਅੱਜੇ ਇਹ ਅੰਤ ਨਹੀਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਰੂਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੇ ਕੁਝ ਨੂੰ ਸੁਰਜ ਵਿਚ ਬਣਾਈ ਕਰ ਕੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਹੀ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦਾ ਸਗੋਂ ਵਰਤਮਾਨ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਦੌਰ ਦੇ ਮੂਲ ਆਧਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਉਸਾਰ ਸਮਾਜਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰੂਪਰਤਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਾ, ਆਪਣੇ ਮਨੋਰਥ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸੱਚ ਮੁਕ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ

ਸਦੀ ਜਿੱਡੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਕਸਕ

ਡਾ. ਮਹਿਲ ਸਿੰਘ 98722-66667

ਇੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਬੁਲਾਓ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਭੰਢੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੋ। ਮੈਂ ਵੀ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂ ਆਉਂਦਾ। ਮੈਂ ਹੁਣ ਮਰਨਾ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ। ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਮਰਾ ਤਾਂ ਜੀਵਨ ਸਫ਼ਲ ਤਾਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਮਰਨ-ਵਤਰ ਰਖਾ ਲਓ। ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਕਾਜ ਲਈ ਮਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਗੀਝ ਅਜੇ ਵੀ ਕੱਢਣ ਦੇ ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖ-ਪੱਥਰਾ ਜਿਹਾ ਕੁਰਸੀ-ਸੋਝ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੁਰਸੀ-ਸੋਝ 'ਤੇ ਲਿਖਦਿਆਂ ਹੀ ਕੱਢਣ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁੰਜੀਵੀ ਦੀ ਪੈਂਟ ਰਾਜਿਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਿਖਣ ਕਮਰੇ ਦੇ ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਹਨ। ਕੰਪ ਦੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕੱਢਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਫੋਟੋ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਡਾ. ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਦੀ ਫੋਟੋ ਵੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਫੋਟੋ ਦੂਹੀ 'ਤੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਕਮਰੇ ਦੀ ਇੱਕੋ ਕੰਪ ਦੀ ਇੱਕ ਸੋਝ ਦੇ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਉੱਤੇ ਹਨ। ਕੱਢਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਵਾਂਗ ਲੁਕ-ਛੁਪਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਹੈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੇ ਜਲੋਅ ਅੱਗੇ ਬਾਕੀ ਕਿੱਤ-ਪੁੱਤ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਣੇ ਵੀ ਹਨ ਤੇ ਮਹੱਤਵਦੀਨ ਵੀ। ਇਸ ਕੱਦਵਾਰ ਤੇ ਬਹੁਗਰਾ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਝਲਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਚਾਹੇ ਛੋਟਾ ਹੈ, ਪਰ ਲਿਖਣ

ਦੀ ਇਕੱਤ ਲਈ ਲੋਕ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਤ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੈ। ਚਾਰ-ਚੁਫੇਰੇ ਕੁਰਦਰ ਦਾ ਚਾਨਣ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਛਾਂ ਵੀ। ਕੰਠੇ ਦੀ ਸੋਝ ਵਾਂਗ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਡ

ਓਹੜ ਪੋਹੜ

ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ

ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਲੋਕ ਸਹਿਮ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਮੁਰਾਦ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਖ਼ੋਫ਼ ਹੀ ਐਨਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀ ਲੋਕ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਣ ਤੋਂ ਵੀ ਇੱਜ਼ਤਦੇ ਹਨ। ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਲੋਕ ਇਸ ਰੋਗ ਦਾ ਨਾਂ ਜ਼ਬਾਨ 'ਤੇ ਇਲਾਹਿਦਾ ਅਸ਼ੁਭ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਕੈਂਸਰ ਨੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਅਜਿਹਾ ਨਾਗਵਲ ਪਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਜਕੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਗਰ ਵਾਂਗ ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਮਾਨਵਤਾ ਨੂੰ ਨਿਗਲਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਸੈੱਲਾਂ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸੈੱਲਾਂ ਅਤੇ ਸਰੀਰ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਿਵੇਂ ਖੂਨ, ਹਾਰਮੋਨ ਰਾਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈੱਲਾਂ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਦੂਜੇ ਸੈੱਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਦੇ ਸੈੱਲ ਸਾਧਾਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਵੰਡ ਆਮ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੈੱਲਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਨਸ਼ਟ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਵੇਂ ਸੈੱਲ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਚੱਕਰ ਸਾਧਾਰਨ ਸੈੱਲਾਂ 'ਚ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਸੈੱਲਾਂ ਦੀ ਬਦਲਾਅ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰ ਕੇ ਬੇਕਬੂ ਹੋਣਾ ਕੈਂਸਰ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੈਂਸਰ ਸੈੱਲ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਸੈੱਲਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬੇਕਬੂਤਾ ਵਾਧਾ ਟਿਊਮਰ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਗੱਲ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਟਿਊਮਰ ਕੈਂਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਟਿਊਮਰ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਿਨਾਨੈਟਿਵ ਟਿਊਮਰ (ਜੋ ਕੈਂਸਰ ਨਹੀਂ) ਅਤੇ ਮੈਲਿਗਨੈਟਿਵ ਟਿਊਮਰ (ਕੈਂਸਰ ਵਾਲੇ)।

ਆਓ! ਤੈਦਰਸ਼ਤ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੈਲੀ ਅਪਣਾ ਕੇ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਬੰਦ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਮਾਰ ਤੋਂ ਬਚਾ ਲਈਏ!

ਕੈਂਸਰ ਨਾਲ ਜੂਝਦੀ ਮਨੁੱਖਤਾ

4 ਫਰਵਰੀ ਵਿਸ਼ਵ ਕੈਂਸਰ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਆਲਾਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੁੱਲ ਮੂੰਹ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਰੋਗੀਆਂ ਦਾ 86 ਫ਼ੀਸਦੀ ਭਾਰਤ 'ਚ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਤੰਬਾਕੂ ਹੈ।

ਲੰਕਾ ਲੋਕ ਇਸ ਦੀ ਚਪੇਟ 'ਚ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਗੁਣਾ ਲੋਕ ਇਸ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਤੇ ਗਰੀਬ ਮੁਲਕਾਂ 'ਚ ਕੈਂਸਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਪਸਾਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਮੌਤ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਚ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਏਜੰਸੀ ਫਾਰ ਰਿਸਰਚ ਆਨ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ 184 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸੰਨ 2013 ਵਿਚ 14 ਮਿਲੀਅਨ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਈ। ਕਿਵੇਂਕਿ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਆਫ ਆਨਕੋਲੋਜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਡਾ. ਜੀ. ਰਾਮੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਔਸਤਨ ਹਰ ਸਾਲ ਸੱਤ ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮਰੀਜ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਔਸਤਨ 3.5 ਲੱਖ ਲੋਕ ਕੈਂਸਰ ਕਾਰਨ ਮਰਦੇ ਹਨ।

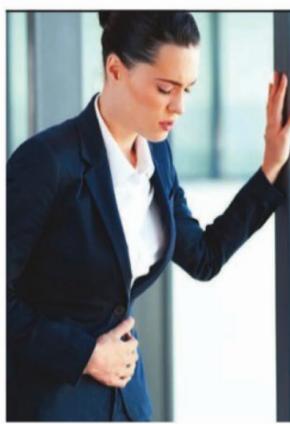
ਨਵੇਂ ਸੱਤ ਲੱਖ ਮਰੀਜ਼ਾਂ 'ਚੋਂ 2.3 ਲੱਖ ਭਾਰਤ 33 ਫ਼ੀਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਕੈਂਸਰ ਤੰਬਾਕੂ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਹੈਲਥ ਐਂਡ ਫੈਮਿਲੀ ਵੈਲਫੇਅਰ ਅਨੁਸਾਰ ਆਲਾਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕੁੱਲ ਮੂੰਹ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ 86 ਫ਼ੀਸਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ 90 ਫ਼ੀਸਦੀ ਮੂੰਹ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਤੰਬਾਕੂ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਛਾਤੀ ਅਤੇ ਬੇਚੇਦਾਨੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਚਗੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ 'ਚ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਸੰਨ 2025 ਤਕ ਦੁੱਗਣੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਅਗਲੇ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ ਵੀ ਦੁੱਗਣੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਇਲਾਜ ਸੰਭਵ

ਜੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਚੌਕ 'ਚ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਨਾਲ ਮਰੀਜ਼ ਸਾਧਾਰਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਦੇ ਕਾਬਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਮਾਰੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਫੈਲਦੀ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਵਧਿਮਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫੰਡ ਕੇ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿਚ ਮੈਡੀਕਲ ਖੇਤਰ 'ਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਆਈ ਹੈ। ਸਰਜਰੀ, ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ ਥੈਰੇਪੀ ਅਤੇ ਕੀਮੋਥੈਰੇਪੀ (ਦਵਾਈਆਂ ਰਾਹੀਂ ਇਲਾਜ) ਆਦਿ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਸੁਲਫ਼ਾ ਦਾ ਦਰੁਸਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਗਰੀਬ ਲੋਕ ਵੀ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਸਕਣ। ਸਸਤੇ ਡਾਕਾ 'ਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਤੜਫ ਰਹੇ ਕੈਂਸਰ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲਈ ਜਾਣੇ 'ਤੇ ਚਿਕਿਤਸਕ ਰੂਪੀ ਅਣਲੱਭੇ ਤੋਫ਼ੇ ਦੀ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਮਾਰ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਬਠਿੰਡਾ, ਮਾਨਸਾ, ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਕੈਂਸਰ ਨੇ ਕਠਿਰ ਮਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਤੇ ਹੋਰ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਗਿਸਾਅ ਕਾਰਨ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ਗੰਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਕਰਕੇ ਕਾਲਾ ਪੀਲੀਆ ਤੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਪਕੜ ਹੋਣ ਨਾਲ ਮਰਦੇ ਹਨ। ਸੂਬੇ ਦਾ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਜੋ ਕਪਾਹ ਪੱਟੀ ਨਾ ਹੋਣ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ, ਹੁਣ ਕੈਂਸਰ ਪੱਟੀ ਕਰ ਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਅੰਦਰ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚ ਇਲਾਜ ਲਈ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਬੀਕਾਨੇਰ

ਗੰਭੀਰ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਪੇਟ ਦਰਦ

ਕਈ ਵਾਰ ਪੇਟ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਦਰਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਛਾਤੀ ਵਿਚ ਜਲਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਪੇਟ ਦਰਦ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਪੇਟ-ਦਰਦ ਨੂੰ ਅਣਲੱਭੇ ਕਾਲਾ ਗੰਭੀਰ ਸੰਸੀਆ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤਾਂਵੇਂ ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਬਿਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਪੇਟ ਦਰਦ ਕਈ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਲਸਰ

ਸਾਡੇ ਪੇਟ ਵਿਚ ਗਾਸਟ੍ਰੋਐਂਟਰੋਕਲੋਕ ਐਸਿਡ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੇਟ ਦੀਆਂ ਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜਲਦ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਿਊਕਸ ਨਾ ਦਾ ਇਕ ਐਸਿਡ ਇਲਵ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਮਲ ਦੇ ਪਾਤਕ ਗਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਇਹ ਪਰਤ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਆਪਣਾ ਮੁੜ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਅਮਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦਾਇਕ ਗਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ 'ਤੇ ਇਲਾਜ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਰ, ਕੋਫੀ, ਸ਼ਰਾਬ, ਤੰਬਾਕੂ, ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਮਿਊਕਸ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਿਊਕਸ ਰੂਪੀ ਰੱਖਿਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੇਟ ਦੀਆਂ ਮੁਲਾਇਮ ਝਿਲੀਆਂ ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਲਗਾਤਾਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪੇਟ ਵਿਚ ਜ਼ਖ਼ਮ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ 'ਪੈਪਟਿਕ ਅਲਸਰ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਲਸਰ ਦੌਰਾਨ ਛਾਤੀ ਅਤੇ ਪੇਟ ਵਿਚਲੇ ਥਾਂ 'ਚ ਜਲਨ ਦੇ ਨਾਲ ਦਰਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੋਢਿਆਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਪਿੱਠ ਅਤੇ ਹੱਥ ਤਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਪੇਟ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਦਰਦ ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਡੇਢ ਘੰਟੇ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਛੋਟੀ ਅੰਤੜੀ ਵਿਚ ਹੈ ਤਾਂ ਦਰਦ ਭੋਜਨ ਤੋਂ 3 ਜਾਂ 4 ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਰਦ ਦਾ ਦਰਦ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੇਟ ਵਿਚ ਭੋਜਨ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੇਟ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਮਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਲ ਕਈ ਵਾਰ ਛਾਤੀ ਦੇ ਵਿਚਲੇ ਭੋਜਨ ਨਾਲੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮੂੰਹ ਦੇ ਰਸਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ 'ਹਾਰਟ ਬਰਨ' ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸੁਸ਼ਾਮ

ਅਜਿਹੇ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਕਫ਼ੇ ਮਗਰੋਂ ਹਲਕਾ ਭੋਜਨ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਡੇਢ ਘੰਟੇ ਬਾਅਦ 1 ਕੱਪ ਠੰਡਾ ਦੁੱਧ ਪੀਣ ਨਾਲ ਐਸਿਡ ਨਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਚਰਬੀ ਰਹਿਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਠਕ ਮਸਾਲੇ, ਸ਼ਰਾਬ, ਸਿਗਰਟ, ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਕ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੈਕ੍ਰਿਆਟੀਟਿਸ

ਇਹ ਮੱਛੀਨੁਮਾ ਭਾਗ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾਚਕ ਰਚ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਕਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਅਤੇ ਪਿੱਤੇ ਦੀ ਪਥਰੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤਕ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੈਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੇਟ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ ਦਰਦ, ਉਲਟੀਆਂ ਆਉਣਾ, ਵਜ਼ਨ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗਿਰਾਵਟ ਐਸਿਡ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਿਆਨਕ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਬਚਾਅ

ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਪਾਚਨ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਦੇ ਵਧੀਆ ਉਪਾਅ ਹਨ।

ਪਿੱਤੇ ਦੀ ਪਥਰੀ

ਇਸਦੇ 'ਚੋਂ ਇਸਦਾ ਵਾਲੇ ਪਾਚਕ ਰਸ ਨੂੰ ਪਿੱਤ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਪਿੱਤ ਅਮਲ, ਪਿੱਤ ਲਵਣ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਇਸੇ ਪਿੱਤ ਅਮਲ ਵਿਚ ਖੁਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਮੀਕਰਣ 1:20 ਤੋਂ 1:30 ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਧਾਰਨ ਪੱਧਰ ਦਾ ਸਮੀਕਰਣ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਨੁਪਾਤ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਠੋਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਪਿੱਤ ਦੀ ਬੈਲੀ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਕੋਲੋਜੀਅਮ ਅਤੇ ਰੋਗੀਤ ਪਿੱਤ ਦੇ ਪੱਥ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਥਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਪੇਟ ਵਿਚ ਬੇਹੱਦ ਤੇਜ਼ ਦਰਦ ਚੁੱਠਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਿੱਛੇ ਪਿੱਠ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਗਲੇ ਤਕ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿੱਤੇ ਦੀ ਪਥਰੀ 40 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੋਨੇਗੁਰਾਫੀ ਅਤੇ ਸੀਟੀ ਸਕੈਨ ਦਰਮਿਆਨ ਤਕਨੀਕਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਖ਼ੂਨ ਵਿਚ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਦਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਾਚ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ ਨੀਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ 40 ਪਥਰੀ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕੁਸ਼ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰਨ

- ਕਈ ਕਈ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੇ ਸੁੰਗੜਨ ਕਾਰਨ ਵਧ ਪਾਚਕ ਰਸ ਦੇ ਵਹਾਅ ਦੀ ਦਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਸਤ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- ਕਬਜ਼ ਵੀ ਪੇਟਦਰਦ ਦਾ ਇਕ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਪਖ਼ਾਨਾ ਸੁਖ਼ਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਦਰਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਲਾਦ ਖਾਣ ਅਤੇ ਨਿਰਮਿਤ ਕਸਰਤ ਆਦਿ ਮੁੱਢਲੇ ਉਪਾਅ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਪਾਚਣੀਆਂ ਜਾਂ ਬਾਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਚਰਪਟੇ ਭੋਜਨ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਫੂਡ ਪਾਇਰੀਟਿਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣਦੇ ਹਨ।

ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਘਾਤਕ ਕਿਸਮਾਂ

ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਘਾਤਕ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਰੋਕਥਾਮ, ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ 4 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੈਂਸਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਸੌ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ 60 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਔਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕੈਂਸਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਚਮੜੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ

ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੌਰਾਨ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮੇਲੇਨੋਮਾ (ਉੱਪ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ) ਜਾਂ ਨਾਨ-ਮੇਲੇਨੋਮਾ (ਬਿਹੇਰ ਗੰਭੀਰ) ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਰੈਸ਼ੋਜ਼, ਤਿਲ ਜਾਂ ਜਨਾਜਾਤ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਦਲਾਅ, ਐਂਕੀਜ਼ਮਾ, ਖਾਜ ਜਾਂ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਬਗੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਲੀ ਅਤੇ ਜਲਣ ਵੀ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਲਾਮਤਾਂ ਨੂੰ ਅਣਗੋਲਿਆਂ ਨਾ ਕਰੋ।

ਬਚਾਅ ਦੇ ਉਪਾਅ

- ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਿਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ।
- ਉੱਪ ਵਿਚ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨਸਕ੍ਰੀਨ ਲੋਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ। ਟੈਂਟ ਚੁਣਵਾਉਣ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਫਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਵੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੰਗੂਰ ਦਾ ਸੇਵਨ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬ੍ਰੈਸਟ ਕੈਂਸਰ

ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਬ੍ਰੈਸਟ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ 47 ਸਾਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 10 ਸਾਲ ਘੱਟ ਹੈ। ਬ੍ਰੈਸਟ ਵਿਚ ਗੰਢ, ਬਗਲ 'ਚ ਸੋਜਿਸ਼ ਆਉਣਾ, ਆਕਾਰ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲੀ ਆਦਿ ਲੱਛਣ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬ੍ਰੈਸਟ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸੰਭਵ ਹੈ।

ਉਪਾਅ

- ਚਾਚ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ। ਕਾਲੀ ਚਾਚ ਵਿਚ ਐਮੀ ਗੈਲੋ ਕੈਟੋਨਿਨ ਨਾਂ ਦਾ ਰਸਾਇਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰੈਸਟ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਖੱਟੇ ਫਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸੇਬ, ਅੰਗੂਰ, ਪੀਚ, ਨਾਸਪਤੀ, ਕੇਲਾ ਆਦਿ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ

ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਘਾਤਕ ਕਿਸਮਾਂ ਬਚਾਅ ਤੇ ਉਪਾਅ

ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਫੇਫੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਹੈ।

40 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰੇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਾਲ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਬ੍ਰੈਸਟ ਕੈਂਸਰ ਸਬੰਧੀ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

- ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਿਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ।
- ਉੱਪ ਵਿਚ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨਸਕ੍ਰੀਨ ਲੋਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ। ਟੈਂਟ ਚੁਣਵਾਉਣ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਫਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਵੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੰਗੂਰ ਦਾ ਸੇਵਨ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬ੍ਰੈਸਟ ਕੈਂਸਰ

ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਬ੍ਰੈਸਟ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦੀ ਔਸਤ ਉਮਰ 47 ਸਾਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 10 ਸਾਲ ਘੱਟ ਹੈ। ਬ੍ਰੈਸਟ ਵਿਚ ਗੰਢ, ਬਗਲ 'ਚ ਸੋਜਿਸ਼ ਆਉਣਾ, ਆਕਾਰ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲੀ ਆਦਿ ਲੱਛਣ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਬ੍ਰੈਸਟ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸੰਭਵ ਹੈ।

ਉਪਾਅ

- ਚਾਚ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰੋ। ਕਾਲੀ ਚਾਚ ਵਿਚ ਐਮੀ ਗੈਲੋ ਕੈਟੋਨਿਨ ਨਾਂ ਦਾ ਰਸਾਇਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰੈਸਟ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਖੱਟੇ ਫਲਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸੇਬ, ਅੰਗੂਰ, ਪੀਚ, ਨਾਸਪਤੀ, ਕੇਲਾ ਆਦਿ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ

ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਫੇਫੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਹੈ।

- ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਿਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ।
- ਉੱਪ ਵਿਚ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਨਸਕ੍ਰੀਨ ਲੋਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ। ਟੈਂਟ ਚੁਣਵਾਉਣ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਤੇਲ ਦੀ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਫਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਵੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅੰਗੂਰ ਦਾ ਸੇਵਨ ਚਮੜੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਬਲੱਡ ਕੈਂਸਰ

ਬਲੱਡ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਦੀ ਰੋਕਥੋ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਘੱਟ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਨਾਈਟ੍ਰੋਕੁਯੂਬ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਬਲੱਡ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵਧਦਾ ਹੈ। ਬਲੱਡ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੌਡੀਆਂ ਅਤੇ ਜੋੜਾਂ ਵਿਚ ਦਰਦ ਹੋਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਬੁਖਾਰ, ਚੱਕਰ ਆਉਣਾ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਨਫੈਕਸ਼ਨ, ਰਾਤ ਨੂੰ ਪਸੀਨਾ ਆਉਣਾ ਅਤੇ ਵਜ਼ਨ ਘੱਟ ਹੋਣਾ ਬਲੱਡ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਹਨ।

ਉਪਾਅ

- ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਬਲੱਡ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਖ਼ਤਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿਗਰਟ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਨਿਕੋਟੀਨ ਕੈਂਸਰ ਨੂੰ ਜੰਦਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
- ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ ਵਾਲਾ ਭੋਜਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕਰੋ। ਹਰੀ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਤਾਜੇ ਫਲ, ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ ਅਤੇ ਵਿਟਾਮਿਨ, ਮਿਨਰਲ ਯੂਕਤ ਖੋਜ ਖਾਓ।
- ਐਂਕਸ-ਰੋ ਜਾਂ ਹੋਰ ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਚੋ ਕਿਉਂਕਿ ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ ਨਾਲ ਬਲੱਡ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੀਟੀ ਸਕੈਨ ਅਤੇ ਰੇਡੀਏਸ਼ਨ ਥੈਰੇਪੀ ਵੀ ਬਲੱਡ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਫੇਫੜਿਆਂ ਦਾ ਕੈਂਸਰ

ਫੇਫੜੇ ਦੇ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਰੋਗ ਮਾਮਲੇ ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਗਰਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁੱਤੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਿਗਰਟ ਨਾ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸਿਗਰਟ ਪੀਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿਚ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਦਾ ਸਿਕਾਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਛਾਤੀ ਵਿਚ ਦਰਦ, ਭੁੱਖ ਨਾ ਲੱਗਣਾ, ਖੰਘ ਨਾ ਖੂਨ ਆਉਣਾ, ਕਠ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਜਲਦੀ ਖ਼ਤਮ ਨਾ ਹੋਣਾ ਆਦਿ ਇਸ ਦੇ ਲੱਛਣ ਹਨ।

ਉਪਾਅ

- ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਚੋ। ਘਰ ਅਤੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਹਾਲੀਕਾਰਕ ਗੈਸ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੋ (ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ, ਫਲ, ਗ੍ਰੀਨ ਟੀ ਆਦਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ।

ਮੂੰਹ ਦਾ ਕੈਂਸਰ

ਮੂੰਹ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਜੀਭ, ਨੱਕ, ਤਾਲੂ ਜਾਂ ਭੋਜਨ ਨਾਲੀ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਗਰਟਨੋਸ਼ੀ, ਗੁਟਕਾ, ਸ਼ਰਾਬ ਆਦਿ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਵਿਚ ਮੂੰਹ, ਚੁੱਠਾ 'ਤੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਚਾਗ, ਜਾਂ ਚਿੱਟੇ ਖੰਘ, ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਚੁੱਠਾ 'ਤੇ ਸੋਜ, ਬਾਉਂਦੇ ਜਾਂ ਬਲੱਡ ਸਮੇਂ ਦਰਦ, ਜੀਭ ਹਿਲਾਉਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ, ਚਬਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਦੰਦਾਂ ਵਿਚ ਦਰਦ ਹੋਣਾ, ਕੰਠ ਵਿਚ ਦਰਦ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਗਲੇ 'ਚ ਜ਼ਖ਼ਮ ਆਦਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ।

ਉਪਾਅ

- ਸਿਗਰਟ, ਤੰਬਾਕੂ, ਗੁਟਕਾ ਆਦਿ ਦੇ ਸੇਵਨ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ।
- ਸ਼ਰਾਬ ਕਾਰਨ ਮੂੰਹ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਅਲਕੋਹਲ ਕਾਰਨ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਜ਼ਖ਼ਮ ਵਧਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- ਜੰਗਲੀ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਛਾਲੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਜ਼ਖ਼ਮ ਹੈ ਤਾਂ ਅਣਗੋਲਿਆਂ ਨਾ ਕਰੋ, ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਓ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਓ। ਦੰਦ, ਚੁੱਠਾ ਅਤੇ ਜੀਭ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਉਚੇਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ।

ਨਿੱਕੀ ਦੁਨੀਆ

ਬਾਲ ਕਵਿਤਾ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ...

ਸੁਣੋ ਜੀ! ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਣੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਬਾਰੇ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਅਮਲੀ ਸੀ ਮਿਲਿਆ ਚਿਹਰਾ ਉਹਦਾ ਗੁਲਾਬ ਜਿਹਾ ਖਿੜਿਆ ਮੈਂ ਪੁੱਛਿਆ ਅਮਲੀਆ, 'ਇਹ ਨੂਰ ਹੋ ਕਾਰਦਾ'?

ਕਹਿੰਦਾ ਬਾਬਾ ਜੀ, ਚੋਣਾਂ ਦਾ, ਹੋਰ ਕਾਰਦ ਜਿਉ-ਜਿਉ ਚੋਣਾਂ ਨੇੜੇ ਆਈਆਂ ਭਰ-ਭਰ ਬੋਲਦੀ ਮੇਰੇ ਘਰ ਤਕ ਆਈਆਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਲੱਤ 'ਚ ਐਸਾ ਰੁੜ੍ਹਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਰਨੇ ਹਰ ਮੁੜਿਆ

ਬਾਬਾ ਜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਸਮਝਾਉਣ ਵੇਦ ਦੀ ਅਸਲ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਵਾਅਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਰ ਕੋਈ ਚਾਹੇ ਲਾਲਚ ਦੇਣ 'ਚ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਰ ਨਾ ਛੱਡਦਾ ਕੁਰਸੀ ਮਿਲਣ ਕੇ ਬੇਨ ਰਾਜ ਨੇ ਕਰਦੇ ਜਨਤਾ ਵੱਲੂ ਕਦੇ ਮੂੰਹ ਵੀ ਨਾ ਕਰਦੇ ਅਮਲੀਆ ਮੇਰੀ ਗੱਲ ਪੌਣੇ ਬੰਨ੍ਹ ਨੇ ਬਾਬੇ ਆਪਣੇ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖ ਲੈ ਵੇਦ ਦਾ ਬਣਨ ਤੂੰ ਉਹੀ ਦਬਾਈ

ਆਤਮਾ ਤੋਰੀ ਜਿਹਦੇ ਹਰ 'ਚ ਦੇਵੇ ਗਵਾਈ ਬੋਲਣ ਤੋਰੀ ਕੁਝ ਦੇਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾਨ ਤੋਰੀ ਇਸ ਗਲਤੀ ਦਾ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੁਰੀ ਵੀ ਸਾਰੇ ਇਕ ਸਾਲ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਹੋ ਮੰਨ ਲਈ ਚਾਰ ਫਰਵਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਤੁਹਾਡੀ ਵੱਟ ਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜਿੰਦ...
ਜੇਸਮੀਨ ਕੌਰ

ਇਸ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਪਛਾਣਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਜੇ ਇਕ ਹੀ ਨਾਂ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਸਤੂਆਂ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ 'ਮੋਟੂ', 'ਲੰਬੂ' ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲਗਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਪੰਛੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮਕਰਨ ਵੀ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਇਆ ਹੈ...

ਜਿਹਦੇ ਆਦਰ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਗੁਣ ਜਾਂ ਰੰਗ-ਰੂਪ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਲਾਲ ਮੁੱਛ ਵਾਲੀ ਬੁਲਬੁਲ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਉੱਚੀ ਸਿਪਾਹੀਨੁਮਾ ਟੋਪੀ ਕਾਰਨ 'ਸਿਪਾਹੀ ਬੁਲਬੁਲ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਰਦੀਆਂ 'ਚ ਅਕਸਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਕਾਲੀ ਚਿੜੀ ਰੋਸ਼ਨੀਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਪੁੰਡ ਵਾਲ-ਵਾਲ ਬਿਰਕਟ ਕਾਰਨ 'ਚਿੜੀ' ਕਹਿ ਕੇ ਆਖਦੇ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ 'ਚਿੜੀ' ਆਵਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਾਲ ਸਿਰ ਵਾਲੇ ਤੋਤੇ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 'ਚ ਪਲੰਮ ਰੈਡਿਡ ਪੈਰਕੀਟ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਇਸ ਨੂੰ ਟੁਫਾਈਆਂ ਤੋਤਾ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਸਿਰਫ ਪੰਛੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਜਾਨਵਰਾਂ, ਸੱਪਾਂ, ਕੀੜਿਆਂ, ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਭਾਵ ਹਰ ਜੀਵਤ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜੀਵਤ ਪ੍ਰਾਣੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਾਮਕਰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਾਂ 'ਚ ਕੀ ਰੱਖਿਆ?

ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੱਖਰ ਸਾਧਾਰਨ ਭਾਵ ਛੋਟੇ ਰੂਪ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾਂ ਤਿਰਫ਼ੀ (ਟੇਫੀ ਸ਼ੈਲੀ) ਭਾਵ ਇੰਟੈਲਿਕ 'ਚ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
• ਕਈ ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਗੁਲਾਬੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯੂਰਪ ਤੋਂ ਆ ਕੇ ਸਰਦੀਆਂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਬਿਤਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
• ਚਿੜੀਆਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਜਾਤੀ ਹੈ ਪੁਰੈਆ।

ਇਸ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਾਂ 'ਸਟੂਰਮਸ ਪਗਾਡਰਮ' ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ ਵੇਦਾਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਾਂ ਇਕੋ ਹੋਂਦਗੇ।
• ਇਹ ਖੂਬਸੂਰਤ ਪੰਛੀ-ਗੁਲਾਬ ਸ਼ਕਰਬੇਰਾ-ਉਤਰ-ਪੁਰਵੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਲਾਬ ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਨੇ ਖੋਜਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਇਵੰਗਤ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਸ਼ਕਰਬੇਰਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 'ਚ 'ਮਿਸਜ਼ ਗੋਲਡਨ ਸਨਬਰਡ' ਕਹਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਾਂ ਹੈ-ਐਥੋਪਇਗਾਡੋਰਾ ਹੈ।
• ਸਵਰਨ ਪੀਲਕ ਇਹ ਹੈ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡਾਂ 'ਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਚਿੜੀ ਦੀ ਇਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਪੁਜਾਤੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਪੰਛੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਾਂ 'ਚ ਪਹਿਲਾਂ 'ਚ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਓਰੀਓਲਸ ਓਰੀਓਲਸ।
ਬਾਸੀਰੀ ਵਰਗੀ ਮਿੱਠੀ ਆਵਾਜ਼ 'ਚ ਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਪੰਛੀ ਦੇ ਬੰਗਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਨਾਂ ਹਨ- ਸੋਨਾ ਬੋਊ (ਸੋਨੇ ਵਰਗੀ ਬਹੁ) ਅਤੇ ਬੋਊ ਕੋਥਾ ਕੋਊ (ਬਹੁ ਬਾਤ ਕਰੋ)

ਕਦੇ ਹੋਈ @ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ?

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੋਲੀਆਂ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਇਸ 'ਏਟ' ਦੇ ਰੋਟ ਆਫ਼ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਅਰਮੀਆਈ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ 'ਕੱਤ' ਦਾ ਬੱਚਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੀਨ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ 'ਘੁਮਾਉਦਾ ਬੱਚਾ' ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਸ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਇਸ ਨੂੰ 'ਛੋਟਾ ਰੂਹ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੈਨਿਸ਼ ਬੋਲੀ 'ਚ ਗਾਈ ਦੀ ਸੁੰਡ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
• ਯੂਰਪ ਵਿਚ @ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ ਕਜ਼ਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਚੰਦ ਦਾ ਕੋਨ, ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ @ ਨੂੰ ਸਪਾਈਡਰ ਮੌਕੀ ਭਾਵ ਮੌਕੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਿਪਕਣ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ, ਯੂਨਾਨੀ @ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਬੱਤਖ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।
• ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ @ ਭਾਵ 'ਏਟ' ਦੇ ਰੋਟ ਆਫ਼' ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਜਾਣਵਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਨਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬੋਸੀਆ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਝੱਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਲੋਵਾਕੀਆ ਵਿਚ ਆਚਾਰੀ ਫਿਸ਼ ਚੇਲ ਅਤੇ ਤੁਰਕੀ ਵਿਚ ਖੂਬਸੂਰਤ ਇਕ ਕਹਿਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।
• ਇਸ 'ਏਟ' ਦੇ ਰੋਟ ਆਫ਼' ਭਾਵ @ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ

ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ।
• ਕੀਥ ਹਿਊਸਟਨ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਬਲਾਗ 'ਸੇਡੀ ਕੈਰੇਕਟਰਸ' ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੀ ਹੈ। ਈ-ਮੇਲ ਦੇ ਪਤੇ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ @ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ 1971 ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। 29 ਸਾਲ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਡਾ. ਡੇਵਿਡ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਈ-ਮੇਲ ਦੇ ਪਤੇ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।
• ਹੋ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਈ-ਮੇਲ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਇਹੀ ਚਿੰਨ੍ਹ @ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਈ-ਮੇਲ ਦੇ ਪਤੇ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਰਦੀ ਦਾ ਰੰਗ ਖਾਕੀ ਕਿਉਂ?

ਤੁਹਾਡੀ ਪੁਲਿਸ ਵਿਸ਼ਵਾ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ 1893 'ਚ ਇੰਗਲੈਂਡ 'ਚ ਇਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ 'ਚ ਦੋ ਪ੍ਰੋਬੇਸ਼ਨ ਪੀਰੀਅਡ 'ਤੇ ਤੈਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1907 'ਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਰੰਗ ਕੀਤਾ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਡੀਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਰਦੀ ਦਾ ਰੰਗ ਸਫੇਦ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਛ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਦੀ ਬਹੁਤ ਜਲਦ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸੈਨਿਕ ਆਪਣੀ ਵਰਦੀ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਖਾਕੀ ਨੂੰ ਡਾਈ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਡਾਈ 'ਚ ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਜਿਹਾਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ 1847 'ਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰ ਹੇਰੀ ਬਰਨੇਟ ਲਮਸਡੇਨ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਰਦੀ ਨੂੰ ਖਾਕੀ ਦੇ ਰੰਗ 'ਚ ਰੰਗਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਖਾਕੀ ਡਾਈ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਖਾਕੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

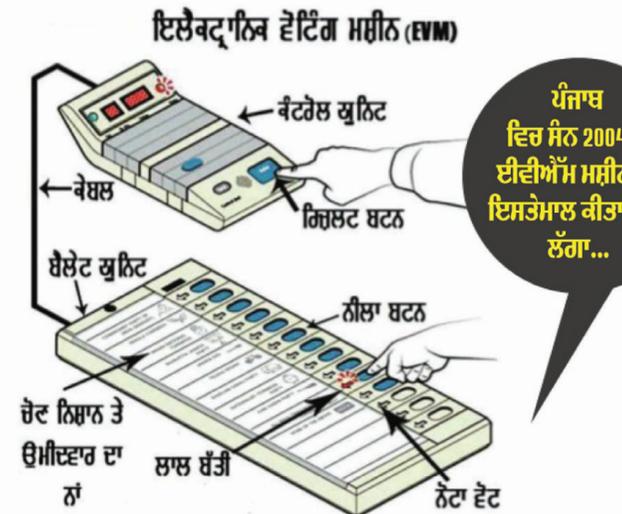
ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਇਕ ਅਹਿਮ ਰੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਖਾਕੀ ਵਰਤੀ ਤੋਂ ਪਛਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੇ ਖਿਆਲ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਰਦੀ ਦਾ ਰੰਗ ਖਾਕੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਦਰਅਸਲ ਹਰ ਆਦਮੀ ਫੌਰਸ ਦੀ ਵਰਦੀ ਦੇ ਰੰਗ ਨੂੰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵਰਦੀ ਦੇ ਖਾਕੀ ਰੰਗ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਾਂ...

ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵੇਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ (ਈਵੀਐਮ) ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਬਿਜਲੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਉਪਕਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ 'ਚ ਕੁੱਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਾਧਾਰਨ ਸੀ ਜਿਸ 'ਚ ਇਕ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਪਸੰਦੀਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਦੀ ਸਹਾਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਬੈਲਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਮੋਹਰ ਲੱਗੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨੂੰ ਮੋੜ ਕੇ ਇਕ ਬਕਸੇ 'ਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ 'ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਕਸ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਗਿਣਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ 'ਨੋਟਾ ਵੋਟ' ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੋਟ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਵੋਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਸੰਦ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਵੋਟਰ ਵੱਲੋਂ ਖਾਲੀ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ 'ਤੇ ਇਕ ਵੋਟ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪਾ ਰਿਹਾ। ਇਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਚੋਣ ਆਇਆ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਆਸਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।
ਈਵੀਐਮ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1982 'ਚ ਕੇਰਲ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ 50 ਮਤਦਾਨ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਦੋ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਭਾਰਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਬੰਗਲੌਰ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਹੋਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1982 'ਚ ਕੇਰਲ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ 50 ਮਤਦਾਨ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1983 'ਚ ਬਾਅਦ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਲਈ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਆਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਨਗੁਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 1988 'ਚ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੋਧ ਕੇ ਲੋਕ ਐਂਕਟ, 1951 ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਅਧੀਨ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ-61ਏ ਜੋੜੀ ਗਈ ਜੋ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੇਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। 15 ਮਾਰਚ 1989 'ਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਫਰਵਰੀ 1990 'ਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਦਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਨਵੰਬਰ 1998 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਧਾਰਨ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਹਰ ਸੰਸਦੀ ਜੋ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਈਵੀਐਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਭਾਰਤ 'ਚ 2004 ਤੋਂ ਈਵੀਐਮ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਣ ਲੱਗਾ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਤਦਾਨ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਮਸ਼ੀਨ ਨਾਲ ਵੇਟਿੰਗ ਦਾ ਚੋਣ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ।
ਕੀ ਹੈ ਈਵੀਐਮ ਮਸ਼ੀਨ? ਇਸ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵੇਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ

ਈਵੀਐਮ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1982 'ਚ ਕੇਰਲ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ 50 ਮਤਦਾਨ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਦੋ ਅਦਾਰਿਆਂ ਭਾਰਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਬੰਗਲੌਰ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਹੋਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1982 'ਚ ਕੇਰਲ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ 50 ਮਤਦਾਨ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕੀ ਹੈ ਵੇਟਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨ?

ਰੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਬੈਲਟਿੰਗ ਯੂਨਿਟ ਜੋ ਕਿ ਵੋਟਰਾਂ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਕੰਟਰੋਲ ਯੂਨਿਟ ਜੋ ਪੋਲਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਈਵੀਐਮ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਇਕ ਪੰਜ ਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ਤਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੈਲਟ ਯੂਨਿਟ ਅਧੀਨ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਵੋਟਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ। ਮਤਦਾਤਾ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜੀਵਾਰ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਨਾਂ ਦੇ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਚ ਲਿਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਪਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਕ ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 1500 ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਫਿਰ ਵੀ ਈਵੀਐਮ ਇਕ ਵਾਰ 'ਚ 3840 ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਖਿਣਾ ਬਿਜਲੀ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ 'ਚ ਇਕ 6 ਵੋਲਟ ਦੀ ਅਲਕਾਲਾਈਨ ਬੈਟਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੰਟਰੋਲ ਯੂਨਿਟ 'ਚ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਡਾਟਾ 10 ਸਾਲ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕ ਨੀਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਬਟਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ 'ਤੇ ਵੋਟ ਦਰਜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਾਉਣ ਲਈ ਦਬਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਟਨ ਨੂੰ ਇਕ ਵੋਟਰ ਵੱਲੋਂ ਇਕੋ ਵਾਰ ਹੀ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਟਨ ਦਬਾਉਣ 'ਤੇ ਇਕ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਬੰਤੀ ਵੀ ਚਮਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਬੰਤੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵੋਟ ਦਰਜ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬੈਲਟ ਯੂਨਿਟ ਮਸ਼ੀਨ 'ਤੇ ਇਕ ਖਾਲੀ ਬਟਨ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੋਟਾ ਵੋਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਟਨ ਦੇ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਨਾਂ ਜਾਂ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ।
ਜੇ ਕੋਈ ਵੋਟਰ ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਬਟਨ ਨੂੰ ਦਬਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਟਨ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦਾ ਭਾਵ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੋਟਾ ਵੋਟ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਨੋਟਾ ਬਟਨ ਨੂੰ ਬੈਲਟ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੰਟਰੋਲ ਯੂਨਿਟ 'ਤੇ ਲੱਗਾ ਰਿਸ਼ਟ ਬਟਨ ਦਬਾਉਣ 'ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਕ੍ਰੀਨ 'ਤੇ ਦੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਤਦਾਨ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਟਰੋਲ ਯੂਨਿਟ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਕ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀ ਪਿੱਠ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਚ ਡਾਟਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬਦਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਸਾਰੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ 'ਚ ਡਾਟਾ ਇਕ ਸਰਵਰ 'ਤੇ ਸਟੋਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੁਲ ਡਰੋਨ 'ਚ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਉੱਡੇਗੇ

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਡਰੋਨ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ 'ਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸ਼ੌਕੀਆਂ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵੀਡੀਓਗ੍ਰਾਫਰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਾਰਦੇ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਡਰੋਨ ਹੁਣ ਇੰਨੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਤਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਰੋਨ ਨੂੰ ਅਨਮੋਡ ਏਰੀਲ ਵੇਹੀਕਲ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਜਿਹੇ ਜਿਹੇ ਇਨਸਾਨ ਨੇ ਡਰੋਨ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਡਾਣ ਭਰੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਡਰੋਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਉਡਾਣ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਅਲੇਕਜੈਂਡਰ ਸੋਜੋਲ ਨੇ ਡਰੋਨ 'ਚ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਉੱਡਣ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਸੱਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਤੇ ਇਕ ਸਪੋਰਟ ਪਾਇਲਟ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਕੋਕ੍ਰਾਨਿਕ ਮਲਟੀ ਕਾਪਟਰ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਹਵਾ 'ਚ ਉਡਾਣ ਭਰਨ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਦਾ ਸੀ। ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸੁਪਨੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਇਨਸਾਨ ਸਮੇਤ ਡਰੋਨ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਡਾਕੀ ਜਾਗਣ ਨੂੰ ਹਵਾ 'ਚ ਉਤਾਰਿਆ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਦਰਅਸਲ ਡਰੋਨ 'ਚ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਲਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਅਲੇਕਜੈਂਡਰ ਸੋਜੋਲ ਇਸ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਗਪਗ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਉਡਾਣ ਭਰੀ। ਆਪਣੀ ਤਕਨੀਕੀ ਦੂਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਅਤੇ ਉਡਾਣ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਦੇ ਚਲਦੇ ਸੋਜੋਲ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਉੱਡਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੋਜੋਲ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ 'ਚ ਇਕੱਲੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੋਟਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜਾਗਣ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਉਡਾਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਇਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਚਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਵੱਡੇ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਹ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਈਆਂ। ਸੋਜੋਲ ਨੇ ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਉਡਾਣ ਦਾ ਵੀਡੀਓ ਜ਼ੂਮਿਊਚ 'ਤੇ ਚੋਖਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਨਵੇਂ ਮਲਟੀ ਕਾਪਟਰ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਜਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਖਾਸ ਡਰੋਨ 'ਚ ਇਕ ਸੀਟ ਹੈ। ਇਸ ਜੀਰੀਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਹੀ ਕਿ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮੋਟਰ ਜੀਰੀਏ ਸਿੱਧੀ ਉਡਾਣ ਭਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਮਸ਼ੀਨ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਡਰੋਨ ਜਾਗਣ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਰੂਪ 'ਚ ਉਸ 'ਚ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸੁਵਿਧਾ, ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਹੈਂਡਲਿੰਗ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗ ਹੋਣਗੇ।
• ਡੀਚਰ ਡੈਸਕ

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਚੋਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਅਰਦਾਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਚੋਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਡੇਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਨਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਮੁੱਖ ਟੋਕਿਆ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੂਬੇ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ਵਾਸਿਆਂ ਦੀ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਲੋਗੋ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ, ਸੇਵਾ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਸਦਾਵਾਂ, ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਲਗਾਤਾਰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਅੱਗ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉੱਜਵਲ ਭਵਿੱਖ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹਵਾ

ਖੇਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰਾਈ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੇ ਖਰਚ ਹੋਣਗੇ 491.20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ: ਖੇਡ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਗੌਰਵ ਗੌਤਮ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਡ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੌਰਵ ਗੌਤਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਨੀਪਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਾਈ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖੇਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰਾਈ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਈ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 491.20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਜੂਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 371.20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਭਵਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਅਤੇ 120 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖੇਡ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਹਨ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਸਥਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ (ਡੀਪੀਆਰ

) ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅੱਤਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਖੇਡ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੌਰਵ ਗੌਤਮ ਅੱਜ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਵਿੱਚ ਚਲ ਰਹੇ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਸਦਨ ਦੀ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸੁਆਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪੰਜ ਕਰਮ ਦੇ ਕੱਚੇ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨਾਰਨੜ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਾਸ ਤੋਂ ਭਕਲਾਨਾ, ਪਿੰਡ ਬਡਾਲਾ ਤੋਂ ਬਾਸ, ਪਿੰਡ ਨਾਰਨੜ ਤੋਂ ਮਾਜਰਾ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਖਰਬਲਾ ਤੋਂ ਭਾਟੋਲ ਤੱਕ ਪੰਜ ਕਰਮ ਦੇ ਕੱਚੇ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2026-27 ਵਿੱਚ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੰਜੂਰ ਸੜਕ

ਨਿਰਮਾਣ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਰਕਟਿੰਗ ਬੋਰਡ ਖੇਤ 'ਤੇ ਖੇਤ 5 ਕਰਮ ਚੌੜੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲਿਆ ਰਸਤਿਆਂ 'ਤੇ ਗੁਪੀਟ ਸੜਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ 2020-21 ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਵਾਲੇ 5 ਕਰਮ ਦੇ ਚੌੜੇ ਕੱਚੇ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਰਕਟਿੰਗ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਹੈ : ਗੰਗਵਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ (ਭਵਨ ਅਤੇ ਸੜਕ) ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਣਬੀਰ ਗੰਗਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਗਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਬੇਹਤਰ ਅਤੇ ਚੌੜੀ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਆਵਾਜਾਈ ਸੁਗਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਉੱਥੇ ਖੇਤਰੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਾਧਾ ਮਿਲੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੂੰ ਪਲਵਲ ਵਾਇਆ ਮੰਡਕੋਲਾ ਤੱਕ ਸੜਕ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਲਗਭਗ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਫੋਰਲਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ 137.57 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੰਜੂਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 103.17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਮੰਜੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਕ ਵਨੀਕਰਨ ਲਈ 26.16 ਹੈਕਟੇਅਰ (

64.64 ਏਕੜ) ਭੂਮੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਭੂਮੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 25.19 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੰਜੂਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲਕਟਰ ਟੋਟ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਨ ਮੰਜੂਰੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਫੋਰਲਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਮ ਜਲਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੰਗਵਾ ਨੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿ ਵਨ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਭੂਮੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਲਵਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਮੰਡਕੋਲਾ ਦੇ ਆਰਡਰ 16.50 ਦੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਚੌੜਾਈ ਅਨੁਸਾਰ 40 ਮੀਟਰੀ ਬੀਸੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੰਗ ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ 12 ਜਨਵਰੀ 2026 ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸਹੀ ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਆਈਡੀ ਜੁਲਾਈ, 2024 ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੀਤੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਕੁਮਾਰ ਬੇਦੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਸਦੀਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਆਈਡੀ ਜੁਲਾਈ, 2024 ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਣ ਕੁਮਾਰ ਬੇਦੀ ਅੱਜ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨਸਭਾ

ਦੇ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਪਾਣੀਪਤ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਸ੍ਰੀ ਪੁੰਦਰ ਵਿਸ਼ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸੁਆਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਬੇਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੰਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪੀਪੀਪੀ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਪਰਿਸਰ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕ ਨਿਵਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੋਪਰਟੀ ਆਈਡੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਹੀ ਤਸਦੀਕ ਯਕੀਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਪਿਹੋਵਾ ਦੇ ਕੰਬਲਾ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਓਵਰਬ੍ਰਿਜ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੰਜੂਰੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਡ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੌਰਵ ਗੌਤਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਨੀਪਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਾਈ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਖੇਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰਾਈ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹਰਿਆਣਾ, ਰਾਈ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ 491.20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਜੂਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 371.20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਭਵਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਅਤੇ 120 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖੇਡ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਲਈ ਹਨ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਮਾਸਟਰ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਸਥਾਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਿਪੋਰਟ (ਡੀਪੀਆਰ

) ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਅੱਤਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਖੇਡ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗੌਰਵ ਗੌਤਮ ਅੱਜ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਵਿੱਚ ਚਲ ਰਹੇ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਸਦਨ ਦੀ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸੁਆਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੂੰ ਪਲਵਲ ਵਾਇਆ ਮੰਡਕੋਲਾ ਤੱਕ ਸੜਕ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਲਗਭਗ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਫੋਰਲਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ 137.57 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੰਜੂਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 103.17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਮੰਜੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਕ ਵਨੀਕਰਨ ਲਈ 26.16 ਹੈਕਟੇਅਰ (

64.64 ਏਕੜ) ਭੂਮੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਭੂਮੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 25.19 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੰਜੂਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਿਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲਕਟਰ ਟੋਟ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਨ ਮੰਜੂਰੀ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਫੋਰਲਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਮ ਜਲਦ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੂੰ ਪਲਵਲ ਵਾਇਆ ਮੰਡਕੋਲਾ ਤੱਕ ਸੜਕ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਲਗਭਗ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਫੋਰਲਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ 137.57 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੰਜੂਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 103.17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਮੰਜੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਕ ਵਨੀਕਰਨ ਲਈ 26.16 ਹੈਕਟੇਅਰ (

ਡੀਐਸਆਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਪਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 4,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਰਕਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖਰੀਫ 2024 ਦੌਰਾਨ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਲਈ ਡਾਇਰਿਕਟ ਸੀਡਿੰਗ ਰਾਇਜ਼ (ਡੀਐਸਆਰ) ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਪਨਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 4,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਰਕਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 27,378 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਲਈ ਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਕੁੱਲ 1,55,891 ਏਕੜ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਿਲ

ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 18,007 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 1,09,245 ਏਕੜ ਖੇਤਰ ਲਈ 4,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੀ ਚਰ ਨਾਲ 40.35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਣਾ ਅੱਜ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਦੇ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਸਦਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਵੱਲੋਂ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸੁਆਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 47,646 ਏਕੜ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ 9,371 ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਾਭ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ 19.06 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕਲਾਉਡ ਸਰਵਰ 'ਤੇ

ਸਾਈਬਰ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਰੋਲਟੋਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਸਰਬਤ ਡੇਟਾ ਕਲਸਟਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸਾਬਤ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਡੇਟਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਤਹਿਤ ਰੋਲਟੋਲ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡੇਟਾ ਬਹਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਬਾਕੀ ਖੇਤਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਰਕਮ ਅਗਾਮੀ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੂਰਕ ਸੁਆਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਫਸਲ ਬੀਮ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜੋ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਕਿੰਨੀ ਕਾਫ਼ਾ ਨਾਲ ਫਿਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਵੀ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੂੰ ਪਲਵਲ ਵਾਇਆ ਮੰਡਕੋਲਾ ਤੱਕ ਸੜਕ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਲਗਭਗ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਫੋਰਲਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ 137.57 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੰਜੂਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 103.17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਮੰਜੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਕ ਵਨੀਕਰਨ ਲਈ 26.16 ਹੈਕਟੇਅਰ (

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੂੰ ਪਲਵਲ ਵਾਇਆ ਮੰਡਕੋਲਾ ਤੱਕ ਸੜਕ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਲਗਭਗ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਫੋਰਲਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ 137.57 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੰਜੂਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 103.17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਮੰਜੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਕ ਵਨੀਕਰਨ ਲਈ 26.16 ਹੈਕਟੇਅਰ (

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੂੰ ਪਲਵਲ ਵਾਇਆ ਮੰਡਕੋਲਾ ਤੱਕ ਸੜਕ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਲਗਭਗ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਫੋਰਲਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ 137.57 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੰਜੂਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 103.17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਮੰਜੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਕ ਵਨੀਕਰਨ ਲਈ 26.16 ਹੈਕਟੇਅਰ (

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੂੰ ਪਲਵਲ ਵਾਇਆ ਮੰਡਕੋਲਾ ਤੱਕ ਸੜਕ ਦੀ ਕੁੱਲ ਲੰਬਾਈ ਲਗਭਗ 30 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਫੋਰਲਨ ਬਨਾਉਣ ਲਈ 137.57 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੰਜੂਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹਾਇਤਾ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 103.17 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਮੰਜੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਵਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਤੀਪੂਰਕ ਵਨੀਕਰਨ ਲਈ 26.16 ਹੈਕਟੇਅਰ (

ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ 2000 ਏਕੜ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਆਈਐਮਟੀ, ਸਥਾਨਕ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ : ਰਾਇ ਨਰਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਇ ਨਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਸਥਾਨਕ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਜਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਗਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ 10 ਨਵੇਂ ਆਈਐਮਟੀ (ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਅਨੁਰੂਪ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਐਨਐਚ-122 ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ

2000 ਏਕੜ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਈਐਮਟੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਈ-ਭੂਮੀ ਪੱਰੋਟਰਾਗੀ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਲਗੀ 1.55 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੀ ਚਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਇ ਨਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅੱਜ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ 10 ਨਵੇਂ ਆਈਐਮਟੀ (ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਅਨੁਰੂਪ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਐਨਐਚ-122 ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ 10 ਨਵੇਂ ਆਈਐਮਟੀ (ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਅਨੁਰੂਪ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਐਨਐਚ-122 ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ 10 ਨਵੇਂ ਆਈਐਮਟੀ (ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਅਨੁਰੂਪ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਐਨਐਚ-122 ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਵੱਲੋਂ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ 10 ਨਵੇਂ ਆਈਐਮਟੀ (ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨਸ਼ਿਪ) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਅਨੁਰੂਪ ਅੰਬਾਲਾ ਵਿੱਚ ਐਨਐਚ-122 ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ

ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਣ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨਿਗਮ 10 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰੇਗਾ ਓਪਨ ਮੀਟ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 10 ਮਾਰਚ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਅਰਵਿੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰੋਸਟ ਹਾਊਸਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕੋਟ ਹਾਲਸ ਰਾਹੀਂ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨਿਗਮ ਨੇ 10 ਮਾਰਚ, 2026 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਐਸਸੀਓ 17-19 ਸੈਕਟਰ 17-ਬੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਓਪਨ ਮੀਟ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰੋਸਟ ਹਾਊਸਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕੋਟ ਹਾਲਸ ਰਾਹੀਂ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨਿਗਮ ਨੇ 10 ਮਾਰਚ, 2026 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਐਸਸੀਓ 17-19 ਸੈਕਟਰ 17-ਬੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਓਪਨ ਮੀਟ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰੋਸਟ ਹਾਊਸਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕੋਟ ਹਾਲਸ ਰਾਹੀਂ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨਿਗਮ ਨੇ 10 ਮਾਰਚ, 2026 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਐਸਸੀਓ 17-19 ਸੈਕਟਰ 17-ਬੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਓਪਨ ਮੀਟ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰੋਸਟ ਹਾਊਸਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕੋਟ ਹਾਲਸ ਰਾਹੀਂ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨਿਗਮ ਨੇ 10 ਮਾਰਚ, 2026 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਐਸਸੀਓ 17-19 ਸੈਕਟਰ 17-ਬੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਓਪਨ ਮੀਟ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰੋਸਟ ਹਾਊਸਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕੋਟ ਹਾਲਸ ਰਾਹੀਂ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹਰਿਆਣਾ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਨਿਗਮ ਨੇ 10 ਮਾਰਚ, 2026 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਐਸਸੀਓ 17-19 ਸੈਕਟਰ 17-ਬੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਓਪਨ ਮੀਟ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰ ਰ

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਪੇਚ ਵਿਚ ਫਸੀਆਂ, ਸਿਆਸੀ ਸਮੀਕਰਨ ਉਲਝੇ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

ਬਠਿੰਡਾ 10 ਮਾਰਚ। ਬਠਿੰਡਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਫਸਣ ਕਾਰਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਅਣਸੁਚਿਤਤਾ ਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੌਂਸਲਰ ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਉਤਸ਼ਾਹ ਹੁਣ ਨੰਦਾ ਪੱਛਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਹੋਈਆਂ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਊਸ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਲਈ ਖੜੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪੁਰਾਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਖ਼ਲਾਫ਼ ਜਾ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਮੋਹਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਗੋਰਖਲੋਚ ਹੋ ਕਿ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਫਰਵਰੀ 2021 ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ 15 ਅਪ੍ਰੈਲ 2021 ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਹਾਊਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬੈਠਕ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਊਸ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 110 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਸੁਣਵਾਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਾਰੀਖਾਂ ਪੈਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਰ ਪਿੱਛੇ ਖਿਸਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਟਿਕਣ ਲੈਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿਚ ਕਈ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਗਣਿਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਰਾਣੇ ਵਾਰਡ ਬਦਲ ਕੇ ਨਵੀਂ ਵਾਰਡਬੰਦੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਸੀ। ਇਕ-ਇਕ ਵਾਰਡ ਤੋਂ ਚਾਰ ਤੋਂ ਪੰਜ

ਦਾਵੇਦਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਵਾਰਡਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਜਿੱਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੁਣ

ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਬਦਲੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਲ-ਬਦਲ ਦੀਆਂ ਚਰਚਾਵਾਂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਮੋਅਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣੇ ਹਾਲਾਤ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ

ਗਰੇ ਹਨ। ਆਮ ਵੋਟਰ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਚੇਤ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਣਿਆ ਅਸਮੱਜ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਘੜੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਹੋਈਆਂ ਤਾਂ ਦਲ-ਬਦਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਹਾਲਾਤ 'ਚੋਂ ਬੇਝੀਆਂ ਦੀ ਸਵਾਰੀ' ਵਰਗੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਫੈਸਲਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਬੇ ਗਣਿਤ ਤੈਅ ਕਰਨਗੇ।

ਚੋਂਕੀ 'ਚ ਪੁਲਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ

'ਚ 3 ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਮਿਲਿਆ ਮਿਸ਼ਾਂ' ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 10 ਮਾਰਚ। ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਸਰਹੱਦੀ ਪਿੰਡ ਆਦੀਆਂ ਦੀ ਚੋਕ ਪਸਟ 'ਤੇ ਦੋ ਪੁਲਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੁਲਸ ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਪਿੰਡ ਆਦੀਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦਿਲਜਵਾਰ ਸਿੰਘ ਨਿਵਾਸੀ ਅਲੀਨਗਲ ਨੂੰ ਅੱਜ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਆਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੁਲਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਦਿਲਜਵਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਛੇ-ਛੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਪੁਲਸ ਗ੍ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਏਐਸਆਈ ਗੁਰਮਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਾਰਡ ਜਵਾਨ ਅਲੋਕ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ 21-22 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਰਾਤ ਆਦੀਆਂ ਚੋਕ ਪਸਟ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਫਟਕਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ 'ਘਰ ਵਾਪਸੀ' ਦੇ ਯਤਨ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਸਿਆਸੀ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਮੋਅਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਵੇਂ ਮੋਅਰ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਖਲਬਲੀ

ਅਸੰਤੋਸ਼ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਨੇਤਾ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਟਿਕਟ ਦੀ ਦੇਂਡ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਕੁਝ ਨੇ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਸਤਾ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਆਸੀ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਦਾ ਅਸਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਵਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਸਲੇ ਚੋਣੀ ਅਣਸੁਚਿਤਤਾ ਕਾਰਨ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ

ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਚੋਣ ਮੁਲਤਵੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਨਾ ਪਹੁੰਚਿਆ

ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ 10 ਮਾਰਚ। ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਅੱਜ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸੰਮਤੀ ਦੇ 15 ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੀ ਰਹਿ ਗਈ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣ ਕਾਰਨ ਐਂਡੀਐਮ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਸਵੇਰੇ ਤੋਂ ਹੀ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਦਫਤਰ ਵਿਖੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਖਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਣਸੁਖਾਵੀ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਦਫਤਰ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਗੇਟ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਥੇ ਪੁਲਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ. ਵਨੀਗੜ੍ਹ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਰੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਪਹਿਰ ਕਰੀਬ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਮੀਟਿੰਗ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੁਣ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਖਤੀ ਸੁਨੇਹਾ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੀ.ਡੀ.ਪੀ.ਓ. ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 14 ਦਸੰਬਰ 2025 ਨੂੰ ਬਲਾਕ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ ਦੇ 15 ਜਨਾਂ ਲਈ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਹੋਈ ਵੋਟਿੰਗ ਦੇ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ 6 ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੀ 6 ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਿੰਨ ਆਜ਼ਾਦ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੇਤੂ ਹੋ ਸਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਲੀ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਸੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਰੱਖੀ ਗਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਹੋਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਕਿ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜੇਤੂ 6 ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਹੋਏ।

ਡਿਜੀਟਲ ਫਰਾਡ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ 25,000 ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ

ਬਿਜ਼ਨੈੱਸ ਡੈਸਕ 10 ਮਾਰਚ। ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਡਿਜੀਟਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਫਰਾਡ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਪਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਸਤਾਵ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਡਿਜੀਟਲ ਫਰਾਡ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਗਾਹਕਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣੇ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। RBI ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਸਤਾਵ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਤਹਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ 50,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ 85 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀਮਾ 25,000 ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਫਰਾਡ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਦੇ 5 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਾਈਬਰ ਕਾਈਮ ਪਰਟਲ ਜਾਂ ਰੈਲਪਲਾਈਨ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਗਾਹਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਮਿਲਣ ਦੇ 5 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। RBI ਨੇ ਇਹ ਫਰਾਡ ਪਸਤਾਵ 6 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ 2026 ਤੱਕ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ 1 ਜੁਲਾਈ 2026 ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਡਿਜੀਟਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਖਰਚਾ RBI, ਗਾਹਕ ਦੇ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਬੈਂਕ (ਜਿਸ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਡਿਜੀਟਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਫਰਾਡ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਕਾਨਪੁਰ ਸੈਂਟਰਲ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 36 ਘੰਟਿਆਂ 'ਚ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਬੰਬ ਦੀ ਧਮਕੀ, ਤਲਾਸ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ ਸ਼ੱਕੀ ਵਸਤੂ

ਕਾਨਪੁਰ 10 ਮਾਰਚ। ਕਾਨਪੁਰ ਸੈਂਟਰਲ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕਰਵਾਰ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ 36 ਘੰਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਬੰਬ ਦੀ ਧਮਕੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੂਰੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕੀ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਇੱਕ ਪੁਲਸ ਯਮਕੀ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਬੰਬ ਦੀ ਧਮਕੀ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਡੀ.ਸੀ.ਪੀ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਅੰਨਲ ਨਾਮਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਕ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 24 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੋਲੇ ਫੌਜ ਦੀ ਵਜ਼ੀਰ ਯਮਕੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡੀ.ਸੀ.ਪੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ ਹੁਣ ਕਾਲ ਡਿਟੈਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਕਾਲ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ ਫੁਟੇਜ ਸਕੈਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ੱਕੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ 'ਤੇ ਨੋਟਿਓ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਇਹ 36 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਬੰਬ ਧਮਕੀ ਵਾਲੀ ਘਟਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਬੰਬ ਦੀ ਧਮਕੀ ਮਿਲਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਡੀ.ਸੀ.ਪੀ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਿਸ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਅੰਨਲ ਨਾਮਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਕ ਦੌਰਾਨ ਉਸਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 24 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਗਾਇਬ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੋਲੇ ਫੌਜ ਦੀ ਵਜ਼ੀਰ ਯਮਕੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡੀ.ਸੀ.ਪੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ ਹੁਣ ਕਾਲ ਡਿਟੈਲ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਕਾਲ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ ਫੁਟੇਜ ਸਕੈਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

3 ਕਰੋੜ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੇਜਰੀਵਲ ਤੇ ਮਾਨ ਕਿੱਥੇ ਹਨ?: ਸ਼ਰਮਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 10 ਮਾਰਚ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਰਕਿੰਗ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਸ਼ਵਨੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਹੋਈ ਕਰੀਬ 77 ਕਰੋੜ ਦੀ ਡਕੈਤੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਰਹੀ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਡਰਾਉਣੀ ਤਸਵੀਰ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸੁਨਿਆਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਬੰਬ ਬਣਾ ਕੇ, ਹੱਥ-ਪੈਰ ਰੱਸੀ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਅੱਠ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਪਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਲੁੱਟ ਦੀ ਵੱਡੀ ਵਾਰਦਾਦ ਨੂੰ ਅੱਜਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਲੁਟੇਰੇ ਸੱਚ-ਚਾਚੀ ਲੈ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਟਿਪਾਉਣ ਲਈ ਸੀ.ਸੀ.ਟੀ.ਵੀ ਕੈਮਰੇ ਵੀ ਉਖਾੜ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੌਸਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤਨਾਕ ਘਟਨਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਡਰ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਰੀ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਬਾ ਮਾਮਤਰੀ ਰਾਮੇਸ਼ ਠਾਕੜ, ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਸੁਰਜ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਬਖਾਲ ਸਿੰਘ ਬਹਿਅਾਨ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਬਿੱਟਾ, ਸ਼ਿਵਬੀਰ

ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਇੰਨੇ ਬੁਲੰਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਰੋੜਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਕੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬੇਖ਼ਫ਼ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਰਾਉਣ ਮਾਨ ਦੀ 'ਬਦਲਾਅ' ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਪਾਰੀ ਵਰਗ ਅਤੇ ਆਮ ਜਨਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਘਰ-ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ : ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਜੈਤੋ 10 ਮਾਰਚ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਰਗਰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਕੱਲ੍ਹਾ ਵਿਖੇ ਸਰਪੰਚ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਖੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਏ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹੁਲਕੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਰਕਰ ਅਤੇ ਆਗੂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਮੀਤ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ, ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਅਸਲੀ ਤਾਕਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਮਿਹਨਤੀ ਵਰਕਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਪੱਖੀ ਸੋਚ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਸਾਰੂ ਸੋਚ ਨੂੰ ਹਰ ਘਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਸਾਡਾ ਮੁੱਖ ਟੀਚਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬਲਾਕ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਰਣਨੀਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ

ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜਹਾਂਗੀਰ ਅਤੇ ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਕੌਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਸੇਵਕ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਲਕਾ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਅਤੇ ਜਥੇਬੰਦਕ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹਰਿਆਵਲ ਦੇਣ ਲਈ ਸ

ਅਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਹੌਸਲਾ ਅਭਿਆਸੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਰਕਰ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਸਲ ਤਾਕਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 2027 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਹਰ ਵਰਕਰ ਇੱਕੱਠ ਹੋ ਕੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਸਵਾਇਆ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਗਾਜ਼ਰ ਪੁਖਿੰਬ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅੱਲਖ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲਾਹੌਰੀਆ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਮੈਂਬਰ ਬੀਬੀ ਜਹਾਂਗੀਰ ਕੌਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਵਾ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਮੈਂਬਰ ਜ਼ੋਨ ਫਤਿਹਾਬਾਦ, ਨਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਜ਼ੋਨ ਕੱਲ੍ਹਾ, ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਜ਼ੋਨ ਬਾਣੀਆਂ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜ਼ੋਨ ਮਾਨੋਚਾਰਲ ਕਲਾਂ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੋਨ ਭੋਲਾ ਚਾਏ ਵਾਲਾ, ਨਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜ਼ੋਨ

ਟਾਰਗਿਟ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਲਾਹੌਰੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ 4 ਨੌਜਵਾਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ 10 ਮਾਰਚ। ਪੁਲਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਟਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਟਾਰਗਿਟ ਕਿਲਿੰਗ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਦਿਆਂ 4 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਨੂੰ ਗੋਪੀ ਲਾਹੌਰੀਆ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਿਸਤੌਲ, 60 ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੌਂਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਵੀ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਬਟਾਲਾ ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੀਤੇ ਦਿਨ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਚਨਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਮੰਗਾ ਦੇ ਗਿਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬਟਾਲਾ ਵਿੱਚ ਟਾਰਗਿਟ ਕਿਲਿੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਆਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵਾਰਦਾਦ ਨੂੰ ਅੱਜਾਮ ਦਿੰਦੇ, ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਇਤਲਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪੁਲਸ ਟੀਮ ਤੁਰੰਤ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਾਂਗੂ ਬਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਐੱਸ.ਐੱਸ.ਪੀ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅਤਿਆਧੁਨਿਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਕਈ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੌਂਦ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਸਤੌਲ ਅਤੇ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ

ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇੱਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਣਬੱਧ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਹਰ ਸਿਪਾਹੀ ਪੂਰੇ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸ. ਬ੍ਰਹਮਪੁਰਾ ਨੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਗੂਆਂ

ਤੁੜ, ਗੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜ਼ੋਨ ਗਿੱਲ ਵੜੇਕ, ਜਸਬੀਰ ਕੌਰ ਜ਼ੋਨ ਭਾਨ ਕਲਾਂ, ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਬਾਕੀਪੁਰ ਸਮੇਤ ਪਿਆਰੀ ਸਿੰਘ ਦੁਗਲਵਾਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਿੰਕਾ ਮਾਨੋਚਾਰਲ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹ, ਚੰਦ ਸਿੰਘ ਭੋਲਾ, ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਮੋਹੀਵਾਲ, ਸੁਲਖਣ ਸਿੰਘ ਭੋਲਾ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੋਲਾ, ਬਾਬਾ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਕੱਲ੍ਹਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ

ਗੁਰਦਰਸ਼ਾਏ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਟ੍ਰੇਸਿੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਉਲਾਭਾ ਦੇਣ ਗਈ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਗੁਰਦਰਸ਼ਾਏ 10 ਮਾਰਚ। ਗੁਰਦਰਸ਼ਾਏ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਟ੍ਰੇਸਿੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਉਲਾਭਾ ਦੇਣ ਗਈ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕਾਪੇ ਮਾਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਬਾਣਾ ਗੁਰਦਰਸ਼ਾਏ ਪੁਲਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖ਼ਲਾਫ਼ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਨਾਬਾਲਗ ਕੁੜੀ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪੀ ਦਸਵੀਂ ਕਲਾਸ 'ਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ। ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋਸ਼ੀਅਨ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਚਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਜਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀਅਨ ਸਿੱਖ ਕੁਤਬਗੜ੍ਹਾ ਭਾਣਾ ਅਤੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਜੀਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਲੱਖਾ ਗਾਜ਼ੀ ਉਸ ਦੀ ਹੀ ਸਕੂਲ ਆਉਣ ਅਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਪਿੱਛਾ ਕਰਕੇ ਗਲਤ ਟ੍ਰੇਸਿੰਗ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਵਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ ਜਾਰੀ: ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 10 ਮਾਰਚ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਨੇ ਅੱਜ ਮਹਾਂਨਗਰ ਬਿਐਨਾ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਰਕੇ ਕਈ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ 'ਚ ਹਨ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਲਝਣ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਖ਼ਾਸ ਹੈਲਪਲਾਈਨ ਨੰਬਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਪੁਰਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣਿਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਣ। ਸੁਨੀਲ ਜਾਖੜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਉੱਥੇ ਸਿੱਧਾ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਕਈ ਵਾਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਦੁਬਈ ਵਰਗੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਕਾਲਿੰਗ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਸਬੰਧੀ ਟਿੱਕਟਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਉੱਥੇ ਹਨ, ਉਹ ਭਾਰਤ 'ਚ ਬੈਠ ਕੇ ਦਿੱਤੇ

ਗਏ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੰਬਰ 75085-60065 ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਾਖੜ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਸੰਗਠਨ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹਮੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਾਪਸੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖ਼ਾਸ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਤੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਖੜ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅੰ